T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/122
KARAR NO : 2025/290
KARAR TR : 08/04/2025

ÖZET: Özel hukuk tüzel kişiliğine sahip davalı OSB müteşebbis heyetinin kamulaştırma kararının iptaline karşı açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : A. Y. Mimarlık İnşaat Taahhüt Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi
Vekili : Av. M.T.K
Davalılar : 1- Balıkesir Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü (Adli ve İdari Yargıda)
Vekili : Av. E.U
2- Balıkesir Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı (İdari Yargıda)

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, Balıkesir Organize Sanayi Bölgesi Müteşebbis Heyetinin 11/04/2018 tarih ve 2018/2 sayılı kararı ile müvekkili şirketin maliki olduğu Balıkesir ili, Altıeylül ilçesi, ... Mahallesi, ... ada, ... parselde bulunan taşınmazın kamulaştırılmasına karar verildiğini, kamulaştırma bedelinin tespiti ve BALOSB adına tescili amacıyla Balıkesir 2. Asliye Hukuk Mahkemesine E.2023/600 sayılı dosya kapsamında dava açıldığını belirterek, Balıkesir Organize Sanayi Bölgesi Müteşebbis Heyetinin, taşınmazın kamulaştırılmasına ilişkin 11/04/2018 tarih ve 2018/2 sayılı kararının iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. Balıkesir 2. İdare Mahkemesi 07/12/2023 tarih, E.2022/1764 sayılı hasım düzeltme kararı ile, davalı Balıkesir Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığının hasım mevkiinden çıkarılmasına, davalı Balıkesir Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü yönünden davanın devamına karar vermiştir.

3. **Balıkesir 2. İdare Mahkemesi 07/12/2023 tarih ve E.2023/1299, K.2023/1307 sayılı kararı** ile, Organize Sanayi Bölgelerinin bazı kamu gücü ayrıcalıkları ile donatılmış olmakla birlikte bir özel hukuk tüzel kişisi oldukları ve kamu tüzel kişiliğini haiz bulunmadıklarını belirterek, davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle, davanın görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir;

> *"...Dava dosyasının incelenmesinden; Balıkesir ili, Ayvalık ilçesi, ... Mahallesi, ... ada ... parselde bulunan taşınmazın maliki davacı şirket tarafından, taşınmazın OSB genişleme alanın içerisinde kaldığından bahisle Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından verilen kamu yararı kararına istinaden taşınmazın kamulaştırılması yönünde karar alınmasına müteakiben bakılan davanın söz konusu taşınmazın kamulaştırılmasına ilişkin 11.04.2018 tarih, 2 sayılı Balıkesir Organize Sanayi Bölgesi Müteşebbis Heyet kararının*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden bYk5sYF - yfPwIYI - AQt5c5U - eQDH0c= ile erişebilirsin

iptali istemiyle açıldığı anlaşılmaktadır.

Dava konusu olayda; OSB genişleme alanı içerisinde kalan özel mülkiyetteki taşınmazın OSB'nin amaç ve faaliyetleri doğrultusunda kullanılabilmesi için bir özel hukuk tüzel kişisi olan OSB tarafından kamulaştırılması yönünde karar alındığı bu açıdan idare hukuku ilke ve kurallarına göre tesis edilen bir idari işlemin söz konusu olmadığı anlaşılmaktadır.

Bu durumda, Organize Sanayi Bölgelerinin bazı kamu gücü ayrıcalıklarıyla donatılmış olmakla birlikte, bir özel hukuk tüzel kişisi oldukları ve kamu tüzel kişiliğini haiz olmadıkları sonucuna varıldığından, uyuşmazlığın görüm ve çözümünün adli yargı yerlerinin görevinde olduğu görülmüştür.

Nitekim, Uyuşmazlık Mahkemesinin benzer konularda istikrar kazanmış kararları (Uyuşmazlık Mahkemesinin 29/11/2021 tarih ve E:2021/655, K:2021/634 sayılı; 05/04/2021 tarih ve E:2021/182, K:2021/200 sayılı; 25/09/2017 tarih ve E:2017/242,*K:2017/517 sayılı kararları) da bu yöndedir..."*

4. Davacı vekili, aynı hukuki gerekçelerle bu kez adli yargı yerinde dava açmıştır.

B. Adli Yargıda

5. Balıkesir Asliye Ticaret Mahkemesi 03/04/2024 tarih ve E.2024/44, K.2024/188 sayılı kararı ile, davalıların tacir olmadığı gibi mutlak ticari dava da söz konusu olmadığından davanın asliye ticaret mahkemesinde görülmesinin doğru olmadığını belirterek, HMK'nın 114/1-c ve 115/2 maddesi gereğince dava şartı yokluğundan davanın usulden reddine, görevli mahkemenin Balıkesir Asliye Hukuk Mahkemesi olduğunun tespitine karar vermiş, bu karara karşı istinaf yoluna başvurulması üzerine Bursa Bölge Adliye Mahkemesi 8. Hukuk Dairesi 25/06/2024 tarih ve E.2024/1306, K.2024/1396 sayılı karar ile istinaf başvurusunun kabulüne, Balıkesir Asliye Ticaret Mahkemesinin 03/04/2024 tarih ve E.2024/44, K.2024/188 sayılı kararının kaldırılmasına, HMK 353/(1),b,2 maddesi uyarınca düzeltilerek yeniden esas hakkında hüküm kurulmasına, ihtiyati tedbir talebinin HMK'nın 114/1-b ve 115/2 maddesi uyarınca dava şartı olan yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle usulden reddine temyiz yolu kapalı olmak üzere karar vermiştir.

6. **Balıkesir 1. Asliye Hukuk Mahkemesi 10/06/2024 tarih ve E.2024/190, K.2024/163 sayılı kararı** ile, davanın kamulaştırma işleminin iptali istemine ilişkin olduğu gerekçesiyle, HMK 114/1-b ve 115/2 uyarınca yargı yolu caiz olmadığından davanın usulden reddine karar vermiş, bu karar istinaf edilmeksizin kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"....Somut olayda eldeki davanın, kamulaştırma işleminin iptali istemine ilişkin olmasına; dava dilekçesi içeriği ve iddianın ileri sürülüş şekli ile talep sonucu bir bütün olarak gözetildiğinde davacı şirketin, adına kayıtlı bulunan Altıeylül ilçesi ... Mahallesi ... ada ... parsel sayılı taşınmazın, kamulaştırma suretiyle Balıkesir Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü adına tescili istemiyle açılan Balıkesir 2.Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2023/600 Esas sayılı dosyasının üzerine bahse konu kamulaştırma bedel tespit ve tescil davasına dayanak kamulaştırma işlemine esas 11.04.2018 tarih ve 2 sayılı Balıkesir Organize Sanayi Bölgesi Müteşebbis Heyeti kararının iptali talebinde bulunmasına; her ne kadar organize sanayi bölgeleri bir özel hukuk tüzel kişiliği sabit ise de, kamulaştırma hak ve yetkisi tanınan özel hukuk tüzel kişilerinin de idare sıfatıyla kamulaştırma yapabilmesinin tartışmasız olmasına (Kamulaştırma Kanunu md.2); Kanunda gösterilen usullere riayet edilmek suretiyle Organize Sanayi Bölgelerinin de kamulaştırma işlemleri yapabilmesinin mümkün olmasına (4562 sayılı Kanun md.5); idare sıfatıyla yapılan kamulaştırma işleminin

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden bYk5sYF - yfPwIYI - AQt5c5U - eQDH0c= ile erişebilirsin

iptali isteminin de idari işlemin iptali kapsamında idari yargı yerinde görülmesi gerekmesine; bu kapsamda kamulaştırma bedel tespit ve tescil davasının açılmasıyla birlikte malike çıkarılacak davetiyede "14 üncü maddede öngörülen süre içerisinde, tebligat veya ilan tarihinden itibaren kamulaştırma işlemine idari yargıda iptal veya adli yargıda maddi hatalara karşı düzeltim davası açabilecekleri" hususuna açıkça işaret edilmesine (Kamulaştırma Kanunu md.10/3); keza 4562 sayılı Kanun'un "Yer seçimi, kuruluş ve planlama" başlıklı 4.maddesinde açıkça seçilen alanda özel mülkiyette olan araziler bulunması halinde bu arazilerin rızaen satın alma veya kamulaştırma yoluyla iktisap edileceği ve bu nitelikte taşınmazlar hakkında 04/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu hükümleri uygulanacağının belirtilmesine; her ne kadar bu mahiyette açılan iptal davasında Balıkesir 2. İdare Mahkemesi'nin 2023/1299 Esas - 2023/1307 Karar sayılı kararıyla davanın görev yönünden reddine karar verilmiş ise de, karara iliştirilen Uyuşmazlık Mahkemesi kararlarının, kamulaştırma işleminin iptali isteminde adli yargının görevli olduğuna dair bulunmayıp, OSB nezdinde arsa tahsis talebinin reddi yahut katılımcılara yapılan arsa tahsis iptalleri uyuşmazlıklarına dair bulunmasına; bu sebeple kamulaştırma işleminin iptali istemi bakımından adli yargının görevli olmayıp, uyuşmazlığın idari yargı yerinde giderilmesi gerekmesine (Aynı doğrultuda Danıştay 6.Dairesi'nin 2020/2664 Esas - 2023/4430 Karar, 2018/7565 Esas - 2022/7519 Karar) göre yargı yolunun caiz olmaması dava şartı sebebiyle HMK md.114/1-b ve 115/2 çerçevesinde davanın usulden reddine karar vermek gerektiği hukuki kanaatine varılmış ve aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM: Gerekçesi Yukarıda Açıklandığı Üzere,

1-HMK md.114/1-b ve 115/2 uyarınca yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle davanın USULDEN REDDİNE, ..."

7. Davacı vekilinin, 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesine göre doğduğunu öne sürdüğü olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle başvurması üzerine, Balıkesir 1. Asliye Hukuk Mahkemesince dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

IV. İLGİLİ HUKUK

8. 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "*Belediyenin görev ve sorumlulukları*" başlıklı 14. maddesinde, 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu hükümlerinin saklı olduğu belirtilmiştir.

9. 5393 sayılı Kanun'un "*Değiştirilen, Eklenen ve Yürürlükten Kaldırılan Hükümler*" başlıklı 85. maddesinin (h) bendi şöyledir:

"12.4.2000 tarihli ve 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununun 4 üncü maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Yürürlüğe giren mevzii imar plânına göre arazi kullanımı, yapı ve tesislerinin projelendirilmesi, inşası ve kullanımıyla ilgili ruhsat ve izinler ile işyeri açma ve çalışma ruhsatları OSB tarafından verilir ve denetlenir. İşyeri açma ve çalışma ruhsatının verilmesi sırasında işyeri açma ve çalışma ruhsatına ilişkin harçlar, OSB tarafından tahsil edilerek ilgili belediye veya il özel idaresi hesabına yatırılır."

10. 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu'nun "*Tanımlar ve kısaltmalar*" başlıklı 3. maddesinin (h) bendinde "*Organize Sanayi Bölgesi (OSB)*" tanımlanmıştır. İlgili metin şöyledir:

"*Organize Sanayi Bölgesi (OSB): Sanayinin uygun görülen alanlarda yapılanmasını sağlamak, çarpık sanayileşme ve çevre sorunlarını önlemek, kentleşmeyi yönlendirmek,*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden bYk5sYF - yfPwIYI - AQt5c5U - eQDH0c= ile erişebilirsin

kaynakları rasyonel kullanmak, bilgi ve bilişim teknolojilerinden yararlanmak, sanayi türlerinin belirli bir plan dâhilinde yerleştirilmesi ve geliştirilmesi amacıyla, sınırları tasdik edilmiş arazi parçalarının imar planlarındaki oranlar dâhilinde gerekli ortak kullanım alanları, hizmet ve destek alanları ve teknoloji geliştirme bölgeleri ile donatılıp planlı bir şekilde ve belirli sistemler dâhilinde sanayi için tahsis edilmesiyle oluşturulan ve bu Kanun hükümlerine göre kurulan, planlanan ve işletilen, kaynak kullanımında verimliliği hedefleyen mal ve hizmet üretim bölgelerini... ifade eder."

11. 4562 sayılı Kanun'un "*Yer seçimi kuruluş ve planlama*" başlıklı 4. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Seçilen alanda özel mülkiyette olan araziler bulunması hâlinde bu araziler rızaen satın alma veya kamulaştırma yoluyla iktisap edilir. Bu nitelikte taşınmazlar hakkında 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu hükümleri uygulanır. (Ek cümleler:4/4/2023-7451/5 md.) Yönetmelikte belirtilen şart ve sürelerde yatırım yapmayı taahhüt eden parsel maliklerine, kamulaştırma yapılmadan seçilen alanda OSB tarafından yer verilebilir. Taahhüdü yerine getirmeyenlerin taşınmazları kamulaştırılır.

...

Tüzel kişilik kazanan OSB'lerden, kuruluş tarihinden itibaren altı ay içerisinde kamulaştırma işlemlerine başlayıp, iki yıl içerisinde uzlaşılamayan tüm parseller için tespit ve tescil davası açmayan veya tüm parseller için açılan davalar neticesinde 2942 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinde belirtilen süreler içerisinde bedeli ödemeyen OSB'lerin tüzel kişilikleri, tasfiye süreci başlatılarak Bakanlık tarafından resen terkin edilebilir.

...

(Ek fıkra:4/4/2023-7451/5 md.) Bakanlık tarafından OSB olarak sınırları kesinleştirilen alanlarda, acele kamulaştırma kararına istinaden Kamulaştırma Kanununun 27 nci maddesi kapsamında mahkemece takdir edilen taşınmaz bedelinin banka hesabına yatırılması ve acele el koyma kararı verilmesini takiben yatırımların gecikmemesini teminen, OSB tarafından altyapı inşaatı ve tahsis yapılabilir, yatırımlar için ruhsat ve izinler verilebilir. Bedel tespitine ilişkin Kamulaştırma Kanununun 11 inci maddesinin üçüncü fıkra hükmü saklıdır. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikte düzenlenir."

12. 4562 sayılı Kanun'un "*Nitelikleri*" başlıklı 5. maddesinin ilk fıkrası şöyledir:

"(Değişik: 4/7/2012-6353/20 md.)

OSB, müteşebbis heyetin veya genel kurulun vereceği karar üzerine yönetim kurulunun başvurusu üzerine Bakanlıkça verilen kamu yararı kararı ve sınırları belirlenmiş yetki çerçevesinde kamulaştırma işlemleri yaptırabilen bir özel hukuk tüzel kişiliğidir.(Ek cümle : 20/2/2014-6525/21 md.) OSB; kamulaştırma işlemlerini Valilik, İl Özel İdaresi, Belediye veya Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına yaptırabilir."

13. 12/04/2000 tarihli ve 4562 sayılı Kanun'un, 04/07/2012 tarihli ve 6353 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 20. maddesiyle değiştirilen 5. maddesinin Anayasa'ya aykırılığı iddiasıyla Danıştay Altıncı Dairesi tarafından yapılan itiraz başvurusu üzerine, Anayasa Mahkemesi 31/10/2013 tarihli ve E.2013/49, K.2013/125 sayılı kararı ile, 04/07/2012 tarihli ve 6353 sayılı Kanun'un 20. maddesiyle değiştirilen 5. maddesinin birinci fıkrasında yer alan "…*yapabilen veya*…" sözcüklerinin Anayasa'ya aykırı olduğuna ve iptaline karar vermiştir.

14. 4562 sayılı Kanun'un "*Müteşebbis heyet*" başlıklı 7. maddesi şöyledir:

"(Değişik fıkra: 18/6/2017-7033/42 md.) Müteşebbis heyet, OSB'nin kuruluşuna

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden bYk5sYF - yfPwIYI - AQt5c5U - eQDH0c= ile erişebilirsin

katılan kurum ve kuruluşların karar organlarınca, organlarında görevli olanlardan veya mensupları arasından tespit edilecek on beş asıl ve on beş yedek üyeden oluşur.

Katılan kurum ve kuruluşların müteşebbis heyette temsil edilecekleri üye sayısı, katılım oranları dikkate alınarak kuruluş protokolünde belirlenir.

(Değişik fıkra: 18/6/2017-7033/42 md.) Müteşebbis heyette yer alan üyeler, vali hariç dört yıl için seçilir ve temsil ettikleri kurum ve kuruluşlardaki görevleri sona erdiğinde üyelikleri düşer. Üyelikten düşen veya ayrılan üyenin yerine, temsil ettiği kurum ve kuruluşun ön sıradaki yedek üyesi geçer. Katılan üye, yerine geçtiği üyeden kalan süreyi tamamlar. Vali, müteşebbis heyette bulunması durumunda yedek üye uygulamasından istisna tutulur.

Müteşebbis heyet ilk toplantısında, valinin başkan olması durumunda, 4 üncü maddenin yedinci fıkrasında sayılan kuruluşlardan il özel idaresi, il özel idaresi bulunmayan illerde Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı ve belediye temsilcileri dışında kalanlardan bir başkanvekili, aksi takdirde bir başkan ve bir başkanvekili seçer.[7]

Müteşebbis heyet en az üç ayda bir defa başkan veya başkanın yokluğunda başkanvekili başkanlığında salt çoğunluk ile toplanır. Kararlar mevcudun salt çoğunluğu ile alınır. Oyların eşitliği halinde başkanın oyuna itibar edilir.

Müteşebbis heyette görevli üyeler, geçerli sayılan bir mazeretleri olmaksızın üst üste yapılan üç toplantıya veya mazeretleri olsa dahi bir yıl içinde yapılan toplantıların en az yarıdan bir fazlasına katılmamaları halinde üyelikten çekilmiş sayılırlar.

Müteşebbis heyet; OSB'nin kuruluş amacını gerçekleştirmek için gerekli kararları ve tedbirleri almak, yer seçimi raporunda belirtilen hususları yerine getirmek, kanun, yönetmelik, kuruluş protokolü ve benzeri düzenlemelerle verilen görevleri yapmak, yönetim ve denetim kurulu çalışmalarını ve hesaplarını ibra etmek, OSB'ye ait para ve diğer kaynakları kuruluş amacına uygun kullanmakla yükümlü ve görevlidir.

Müteşebbis heyet üyeleri ile yönetim ve denetim kurulu üyelerinin görevlendirilme usul ve esasları, kuruluş protokolünün tanzim şekli ve ihtiva edeceği hususlar ile görev ve çalışmalarına ilişkin esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

(Ek fıkra: 18/6/2017-7033/42 md.) OSB organlarında görev alanlar, vali hariç diğer OSB'lerin organlarında görev alamazlar."

V. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

15. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 08/04/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, idari ve adli yargı yerleri arasında ortak davalı olan Balıkesir Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü yönünden anılan Kanun'un 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari yargı ve adli yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacı vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

16. Raportör-Savcı Dr. Berrak YILMAZ'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden bYk5sYF - yfPwIYI - AQt5c5U - eQDH0c= ile erişebilirsin

açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

17. Dava, davacı şirketin maliki olduğu Balıkesir ili, Altıeylül ilçesi, ... Mahallesi, ... ada, ... parselde bulunan taşınmazın, Balıkesir Organize Sanayi Bölgesi Müteşebbis Heyetinin 11/04/2018 tarih ve 2018/2 sayılı kararı ile kamulaştırılmasına ilişkin kararının iptali istemiyle açılmıştır.

18. Yukarıda sözü edilen mevzuat hükümlerinin ve Uyuşmazlık Mahkemesinin benzer konularda istikrar kazanmış kararlarının birlikte değerlendirilmesinden, Organize Sanayi Bölgesinin özel hukuk tüzel kişiliğine sahip olduğu ve özel hukuk tüzel kişilerince tesis edilen işlemlerin yargısal denetiminin adli yargı yerlerince yapılacağının açık olduğu gözetildiğinde, davalı OSB tarafından tesis edilen işlemin yargısal denetiminin adli yargı yerinde yapılması gerektiği sonucuna varılmıştır.

19. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Balıkesir 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 10/06/2024 tarih ve E.2024/190, K.2024/163 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar vermek gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Balıkesir 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 10/06/2024 tarih ve E.2024/190, K.2024/163 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

08/04/2025 tarihinde, Üyeler Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın KARŞI OYLARI ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Nilgün	Doğan	Eyüp
GÜLEÇ	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden bYk5sYF - yfPwIYI - AQt5c5U - eQDH0c= ile erişebilirsin

K A R Ş I O Y

Görevsel bakımdan bir girişim ve etkinliğin kamu hizmeti sayılması veya sayılmaması, değişik koşullar dikkate alınarak yasakoyucunun görüşleri doğrultusundaki belirlemelerine göre şekillenen değişken ve göreceli bir konudur. Kamu hizmetinin yönetsel öğesi, genelde kamusal yönetim biçimi ise de, İdarenin özel hukuk hükümlerine göre yürüttüğü kimi etkinliklerin de bu nitelikte olduğu görülmektedir Fakat bir hizmetin amacı kamu yararı ise kamu hukuku esaslarına bağlı kalacağı açıktır. Bu nedenle idarenin, toplumun yararına olarak genel ve ortak ihtiyaçlarını karşılamak için giriştiği etkinlikler hangi yol ve usulle yapılırsa yapılsın kamu hizmeti sayılacağından *"kamu hizmeti"* kavramının en önemli öğesi yönetim biçimi değil, hizmetin amacı ve bunun sorumluluğunu üstlenen organın niteliğidir. Böyle olunca, kamu hizmetleri, Devletin ve diğer kamu tüzelkişilerinin toplumun genel olarak ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla yürüttüğü veya buyruğu ve sorumluluğu altında başkalarına yaptırdığı etkinlikler olarak tanımlanabilir.

İdarî işlemler, çeşitli hukukî etkiler doğurmak amacıyla yapılan tek yanlı ve icraî irade açıklamaları olarak tanımlandığında, *"iradenin açıklanması"* yönünden, bu iradenin sahibi durumunda olan *"idarî makam"* kavramı önem kazanmaktadır. Bu noktada, yalnızca işlemi yapan merciye göre belirlenen organik ölçüt tek başına yeterli olmamaktadır. Yani idarenin her işlemi idarî işlem olmadığı gibi, bütün idarî işlemlerin kamu tüzel kişileri tarafından tesis edilmesi de söz konusu değildir. Bu açıdan, idarî karar alma yetkisi ve gücüyle donatılmış olmalarına karşılık, gerek statüleri ve gerekse teşkilatlanmaları ve yönetimleri bakımından özel hukuk tüzel kişisi olup da, kamu hizmeti gören kuruluşlar, bu hizmetleri yerine getirirlerken kamu makamı gibi hareket etmekte ve işlemleri de idare hukuku kurallarına tabi olmaktadır.

4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu hükümlerinden anlaşılacağı üzere, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının onayı ile ve anılan Bakanlıkça belirlenen yerde kurulan organize sanayi bölgelerine; sanayileşmenin sağlıklı düzenli ve çevreyle uyumlu gelişimini sağlamak amacıyla kamu yararı çerçevesinde özel bir takım görevler verilmiş ve bu görevlerini yerine getirilebilmeleri için de kamusal yetkiler tanınmıştır.

4562 sayılı Kanun'da özel hukuk tüzel kişisi oldukları belirtilen organize sanayi bölgelerinin kamusal yetki ve ayrıcalıklarla donatıldıkları, bu yetki ve ayrıcalık dahilinde kamu hukuku alanında görülmesi gereken tek yanlı, kesin, doğrudan uygulanabilir işlemler de tesis ettikleri açıktır.

Kurumun görevleri arasında özel hukuk alanına giren birtakım uğraşıları bulunmakta ise de, bu uğraşılar üstlenilen kamu hizmetini yerine getirmek amacına yönelik olduğundan, yalnızca anılan uğraşılara veya bu uğraşılarında özel hukuk hükümlerine bağlılığına bakılarak, kurumun kamu hizmeti görmediği veya kamu kurumu olmadığı söylenemez . Kurumun tüzel kişiliğinin olması ve özel hukuk hükümlerine bağlı bulunması, üstlendiği kamu hizmetinin, etkin, kolay ve çabuk bir biçimde yürütmeye olanak sağlamaya yöneliktir. Bu bakımdan, 4562 sayılı Kanunda yer alan özel hukuk hükümlerine bağlı olma keyfiyeti kurumun üçüncü kişilerle girişeceği hukuki işlemlere özel hukuk hükümlerinin uygulanacağını belirtmekten öte bir anlam taşımadığı ortadadır.

Öte yandan, kurum genel kurulunun oluşması, toplantıları ve görevleri, genel kurulda alman kararların niteliği gözönüne alınınca, gerek genel kurul toplantıları, gerek bu kurulda alınan kararların, kamu hizmeti gören kurumun iç bünyesi ile ilgili ve özellikle organik yapısına ilişkin ve hizmetin zorunlu kıldığı uğraşıların amacına paralel ve bunun yerine getirilmesine yönelik tasarruflar olduğunda kuşku bulunmadığından bu tasarrufların idari nitelikte olduğu ve bunların idari yargı denetimine tabi olması gerektiği de açıktır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden bYk5sYF - yfPwIYI - AQt5c5U - eQDH0c= ile erişebilirsin

İdari işlemlerin, yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile kanuna aykırı olduğu ileri sürülerek bunların iptali istemiyle açılan ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinde tanımlanan iptal davalarının amacı, idari işlemlerin idari yargı organlarınca denetlenerek idarenin hukuka uygunluğu sağlamaktadır.

Dava, davacı şirkete ait işyerinde meydana gelen yangın neticesinde, iş yeri açma ve çalıştırma ruhsatına dayanak oluşturacak belgelerden yoksun duruma düşülmesi nedeniyle *"Ruhsat iptali"* ne ilişkin Muradiye OSB Yönetim Kurulu Başkanlığının 22/08/2023 tarihli ve 1043 sayılı kararının kamu hukuku kuralları uygulanarak ve kamu gücüne dayanılarak tesis edilmiş bir idari işlem olduğu sonucuna varıldığından, uyuşmazlığın görüm ve çözümünün idari yargı yerine ait bulunduğu görüşü ile çoğunluk kararına katılmıyoruz.

Üye	Üye	Üye
Ahmet ARSLAN	Mahmut BALLI	Bilal ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden bYk5sYF - yfPwIYI - AQt5c5U - eQDH0c= ile erişebilirsin